

QHÙ NILE NKE EZIKIEL

Ezikel 1:1-28; 2:1-10; 3:1-27.

IHE ỌMÙMÙ 407

Nke Ndi-etiti

AMA-OKWU IBU N'ISI: “Nwa nke madụ, onye-nche ka M’doworo gị nye ulo
isreal: i ganụ kwa okwu site n’ọnụm, dọ ha aka na ntị site nam” (Ezikel 3:17).

Ndota n’Agha Ahụ

Chineke mezuru ihe ahụ O kwuru mgbe O gwara ụmụ Isreal na ọ bürü na ha enupurụ iwu Ya isi, na Ya ga-ata ha ahụhụ. “N’ihi na unu anugh okwum nile,... ala nka nile gagho kwa nkponkpọ ebe na ihe iju anya, mba ndia gefe kwa eze Babilon oqụ arọ ato na iri” (Jeremaia 25: 8-11. Lee ihe-omùmù nke 375). Oge abịawo mgbe Chineke kwenyere ka ndi eze jogburu onwe-ha na njọ dota Isreal n’agha site n’ulo ha di nime Jerusalem rue ọtụtụ nari mailu(kilometer). Ndi di ikè nile, ndi mara ihe nile, na ezi n’ulo ndi eze nile ka achüpuru site n’ulo ha rue Babilon. Na ọdi-n’iru ayi gamụ ihe ọmụmụ banyere Daniel na ụmụ Hibru ato soro na ndi ahụ ebupuru site n’ulo ha. Ezikel, onye nchu-aja bụ kwa otù onye na ndi ezi madụ ahụ ejidere n’orù na Babilon. N’ebe ahụ Chineke jiri ya kwusara ndi nke Ya ozi ọma. Ihe aha ahụ bụ Ezikel pütara bụ “Chineke na-agba ume” ma-obụ “Chineke na-emeri”.

Ohụ Ahụ Nile

N’ụbochị nke ise nke ọnwa nke anọ, Ezikel na ndikom sitere n’obodo ya nọ n’akukụ osimiri Keba, ọ we hụ ohụ dị ịtụ-n’anya: “Elu-igwe nile meghere” ọ we hụ “Chineke n’ohụ dì iche iche”.

Ayị na-agụ na Baibul banyere ndi ọzọ hụrụ ohụ rọ-kwa-nrọ dị iche iche sitere na aka Onye-nwe-ayị bịa. Ta, Onye-nwe-ayị adighị enye ndi Ya ohụ oge nile, ọbụna nrọ sitere n’Onye-nwe-ayị adighị kwa ọtụtụ ọzọ. Onye-nwe-ayị chọrọ ka ayị na-agụ Okwu Ya ka mọ Ya na-edu ayị, ma ayị nwe-kwara ndi na-eje ozi na ndi nkuzi nke ihe Ọmụmụ ụbochị ụkọ ịtüziri ayị aka. Ohụ nke Ezekiel hụrụ abughị ihe atụpütara n’uche n’ihi na ya onwe-ya mụ anya na-ararughị ura n’oge ọ hụrụ ohù a. “Aka nke Jehova di n’aru ya”. Na mberede mgbe ọ na-ele anya, oke ifufè we si n’ugwu bia, oké igwe-oji, na ọkụ na ihe dika amber n’ile ya anya na-egbupu. Ọzọ o we hụ ihe anọ di ndụ yi-kwara madụ, nwe-kwara aka madụ, ma onye ọ bula nime ha nwere iru anọ. Otù iru dika nke madụ, otù dika iru ọdum, otù dika iru ugo. Onye ọ bula nime ha nwere nku anọ, nku abụa na-emetụ onwe-ha, ma nku abụa ndi ọzọ kpuchiri arụ-ha. Ezikel hụkwara na ihe anọ ahụ, ma-obụ ndi mọ-ozi ahụ na-agha n’iru n’eleghi anya n’azụ- “Ha adigh-agha anya n’azu mgbe ha nāga”, n’ihi na ha nwere iru na-ahụ uzọ n’akukụ nile. Ha na-enwupu dika ọla akwochara akwocha, n’ile ha anya, ha dika icheku ọkụ na-ere ọkụ dika ọwa n’ile ha anya. Dika àmụmà, ha na-agha n’iru n’azụ. Ezikel hụkwara wheel, hụkwa wheel ọzọ dị n’etịtị wheel nke mbụ. Mgbe esi n’ala bulite wheel ndi ahụ, ana-ebuli ihe anọ ahụ elu; mgbe ihe anọ ahụ na-egozo ka wheel na-egozo kwa. Mgbe ihe anọ ahụ guzoro, ha na awụda nku-ha kpuchie aru-ha.

Ebube Nke Onye-nwe-ayị

Mgbe ha n’efe üzü ha dika nke okè osimiri ma-qbụ dika olu nke Onye-pụrụ ime ihe nile. Mgbe Ezikel na-ele anya ọ hụrụ ka ha ji nsopuru wụda nkù ha n’ala mgbe oche-eze nke ọkụ na-enwu gburugburu ya pütara site n’elu-igwe, nke na-enwupu dika ịma-mma nke eke-na-ogwurugwu. Otù nwoke nke ebube nke Onye-nwe-ayị gbara gburugburu na-egozo n’elu ya. Ezikel we daa kpue iru ya n’ala mgbe ọ nṣụ olu nke na-agwa ya okwu. Dika Jọn bụ onye ayị na-agụ banyere ya n’akwukwọ mkpughe, dara kpue iru ya n’ala mgbe ọ hụrụ Kraist n’ebube ya, otù a ka Ezikel dara kpue iru ya n’ala. Ọ bụ otù a ka ekwesiri ime nye Onye-nwe-ayị dị Nsọ. Tutu ayị amalite ọfufè nrọ ọ bula nye Chineke, ayị na-amata erughị-eru ayị we gbue ikpere kpe kwa ekpere nye Chineke, Onye Puru-ime ihe nile, na-arịọ ka O nyere ayị aka. Aisaia hụkwara ohụ sitere n’ebi Onye-nwe-ayị nọ bịa we hụ ndi serafim na ndi cherubim, ma-qbụ ndi mọ-ozi, na Onye-nwe-ayị n’idị elu Ya ka ọ nödụrụ n’oche-eze. Onye-nwe-ayị zikwara ya ozi nye ndi ahụ. Na-agbaghị agugọ Aisaia na Ezikel matara ihe ndi ahụ di ndụ dika ndi cherubim ma-qbụ ndi mọ-ozi (Ezikel 10:20). Ulo-uku Chineke Solomon wuru nwere ọtụtụ ndi mọ-ozi mara mma nke ndi ọkwà nkà mere (II Ihe Emere 3)

Ozi Ahu

Onye-nwe-ayị we gwa Ezikel sị: “Nwa nke madụ, guzo n’ukwu-gi abua, M’gāgwa kwa gi okwu”. Otù akukụ ozi ahu nke Onye-nwe-ayị ziri ya bụ: “Mu Onwem nēziga gi jekuru umu Isreal, jekuru mba di iche iche ndi nānupu isi, ndi nupuworo isi n’ okpurum: ha onwe-ha na ndi nna-ha ejehiewo megidem, rue ubochị nke ta. Umu-ha bụ kwa ndi nēnwegh ihere n’iru, ndi obi-ha di ike”. Ozi Chineke nye onye-mmehie bụ: “I ghagh inwu”. Ihe Chineke na-ekwu n’ebe a bụ na mkpuru obi onye mmehie ga-efunari ya rue mgbe ebighi-ebi. Agwara Ezikel ka o zisara ndi ahụ nō n’orù ozi; ha ga-amata na otù onye amụmà dị n’etịtị ha. Onye-nwe-ayị gwara ya ka ọ ghara ițu egwu n’ihi iru ha ma-qbụ okwu ha ma asi na ogwu na uke na apkị dị n’ebe ọ nō. Ma eleghị anya okwu si n’QN ndi ahụ na-emebi iwu ga-ewuta Ezikel gbu-kwa ya mgbu dika ogwu, ma-qbụ dika ọtịta nke agwọ. Mgbe Ufodụ okwu “na-egbu mgbu” n’obi dika ọnya ma-qbụ karja ọnya. Ugbò ato n’ebe ogugu ndia ka Chineke gwara Ezikel ka o kwuwa okwu Ya ‘‘Ma ha gānu, ma ha gāghara’’. Ta Onye-nwe-ayị chọrọ ka ayị na-akọ akukọ banyere Jisọs ma dọq kwa ndi mmehie aka na ntị maka ikpe nke Chineke. Ọ bụ n’ihi nka ka nzukọ ayị ji enwe ọgbakọ n’akukọ ụzọ na kwa n’ulo mkporo, na-ebiputa kwa akwukwọ igbasa ozi-oma na enwe kwa ọgbakọ n’ulo nzukọ. Ọ bụ ihe dịrị ayị ikwusa ozi-oma nke nzoputa, ọ bu ezie na ụmụ madụ na-ajụ ige ntị nye ozi-oma ahụ “Abula onye nēnupu isi dika ulo ahụ nke nēnupu isi” ka Onye-nwe-ayị kwuru. Mgbe ahụ ka enyere Ezikel akwukwọ-mpiakota ka o rie ya, nke a na-egosi na emejuputara obi Ezikel n’idi ngwa ngwa nke ozi ahụ. Ha “agagh ekwe ige gi ntị; n’ihi na ha adigh-ekwe igem ntị” ka Onye-nwe-ayị kwuru, n’ihi na ha bụ kwa “ndi nwere egedege-iru siri ike, ọ bụ kwa ndi obi ha siri ike ka ha bụ”.

Onye Nche

Mgbe ahụ ka mọ buliri Ezikel elu duru ya n’aga. Emesia ọ biaghachikutere ndi ahụ nō n’orù n’akukọ miri Kebe we nōrō n’ebe ahụ rue ụbochị asaa. Mgbe nke a gasiri Onye-nwe-ayị sıri: “Nwa nke madụ, onye-nche ka M’doworo gi nye ulo Isreal: I gānu kwa okwu site n’QN, dọ ha aka na ntị site nam”. Ma o bürü na Ezikel ekwesigh ntukwasobi we dọ ha aka na ntị, ndi mmehie we nwua na mmehie ha, Chineke sị na Ya ga-ajuta nka n’aka Ezikel. N’uzo ọzo, ọ bürü na Ezikel ado madụ ọ bụla aka na ntị, ma o gegrị ntị nye ịdọ-aka na ntị ahụ we si na mmehie ya nile chigharia, ma ọ bürü na onye ahụ anwụa, agaghi ajuta nka na aka Ezikel. Chineke kwu-kwara sị na ọ bürü na onye ezi-omume esi na ezi-omume ya chigharia we me mmehie, ma-qbụ laghachi azụ, we nwụa na mmehie ya, ezi-omume nile nke o meworo agaghi enyere ya aka ugbu a.

Itufu Ihụ-n’anya nke Chineke

Nka na-akuziri ayị ka ayị ghara ikwe ka ihụ-n’anya Chineke si n’obi ayị pụa. Ufodụ ndi ozizi ụgha na-ekwu sị na ọ bürü na azoputasia ayị, na ayị enweghi-iike itufu nzoputa ahụ ọzo. Ma ayị na-ahụ ya nke ọma na site n’isi ato ama-okwu nke iri abua na madụ pürü ịdaghachị na mmehie we bürü onye furu efu, mgbe azoputasiri ya. Otù ọ dị, Chineke pürü idebe ayị ka ayị ghara ịdaghachị azụ. Lee otù o si dị mkpa na ayị kwasiri iğụ Okwu Chineke kpe kwa ekpere tutu ayị amalite ilụ olu nke ụbochị ọ bụla.

Imezu Okpukpọ Okù ahụ

Ezikel bý onye amụma nke Chineke kwası-kwara ntukwası obi ma o were ya ihe karịri iri arọ abụa iji kwusaara ndi ahụ ma kuzikwara ha na ọ bụ ezie na ha chọrọ ịlaghachi n’obodo dị na Jerusalem ma ha aghaghi i buru ụzọ laghachikuru Chineke ha. Ayị onwe-ayị ka apkọ kwara ịbụ ndi nche nke ihe nke mọ ka ayị dọq ndi mmehie aka na ntị banyere ikpe nke Chineke na-abịa. Ka ayị ghara ịbụ ndi na-enupu isi megide olu nke Chineke. “Ọ ga amasi gi ma-qburen na ndi eyi gi ufodụ i na-ezute kwa ụbochị aburen ndi anagaghi agwa okwu banyere Jisọs? I jikere ịnụ n’ubochị ikpe na ya onwe-ya ga-ekwu sị: ọ dighị onye ọ bụla gwaram banyere Jisọs?

AJUJU

1. Kowaa nwa-ntakiri ihe banyere ụdị nke ndi cherubim
2. Kowaa otù oche-eze ahụ Ezikel hụrụ dị.
3. Gịnị ka o mere mgbe ọ hụrụ ebube Jehova?
4. Kpọq aha madụ abụa ọzọ nime akwukwọ nsọ bụ ndi hụrụ ọhụ site n’ebe Chineke nō.
5. Gịnị mere Chineke jiri ziga Ezikel jekuru ụmụ Isreal?

6. Ndi ahụ ha ga-anabata ozi nke Ezikel? Ọlee otú ha sị nabata ozi a n'oge gara aga?
7. Gịnị bụ aha Jehova nyere Ezikel?
8. Gịnị ga eme ya ma-ọ bụrụ na ọ dögħi ha aka na ntị?
9. Gịnị ga eme ma-ọ bụrụ na ọ dögħi ha aka na ntị ma ha egeghi ya ntị?
10. Kwupụta mkpụrụ okwu anq nke Onye-nwe-ayi jiri kowaa Ụmụ Isreal. Ịna eche na ọ di ndi dị otú ahụ n'ụboghị taa ?